

LFV Remissvar på "Transportstyrelsens redovisning av regeringens uppdrag om miljöstyrande start- och landningsavgifter", I2020/01875/TM

Infrastrukturdepartementet har efterfrågat LFVs synpunkter på Transportstyrelsens (TS) "Redovisning regeringsuppdrag – Författningsförslag om miljöstyrande start- och landningsavgifter".¹ Nedan redogörs för LFVs synpunkter.

LFVs huvuduppgift är att tillhandahålla en säker, effektiv och miljöanpassad flygtrafiktjänst för civil och militär luftfart. LFV vill inledningsvis betona att initiativ och förslag som syftar till klimatförbättrande åtgärder inom flygbranschen välkomnas. När det gäller frågan om hur start- och landningsavgifter på nationell nivå kan miljödifferteras så framgår det av TS rapport att det inte är helt okomplicerat eftersom den svenska regleringen även ska vara förenlig med ICAOs principer samt EUs regelverk.

Nationella initiativ som syftar till miljöförbättrande åtgärder är högst motiverade då medlemsstaterna i EU prioriterar miljöfrågor olika. Dock skulle ett initiativ som härstammar från EU i grunden, med möjlighet till nationella anpassningar av detsamma, vara att föredra så att inte nationella regleringar skapar ett lapptäcke baserat på olika hänsyn och eventuellt snedvrider konkurrensen.

När det gäller TS förslag till förordningsändring anser LFV att den är något otydligt i vissa avseenden. Det framgår inte på vilka grunder miljödiffertering ska göras, vilket i sig är högst förståeligt då någon nationell eller internationell standard för att beräkna vilken miljöpåverkan en enskild flygning innebär inte existerar. Förslaget att arbeta fram en metod för beräkning av rabatt på start- och landningsavgift genom samråd mellan (i nuläget) Swedavia och flygplatsanvändarna låter lämpligt och kommer säkerligen att förebygga eventuella invändningar från flygplatsanvändarna och ge förutsättningar för att hitta en lämplig form och metod för miljödifferteringen.

Om en miljödiffertering låter sig göras genom anpassning av start- och landningsavgifter råder det delade uppfattningar om, mot bakgrund av att den svenska lagstiftningen omhändertar implementering av EU-direktiv 2009/12/EG. De principer som EU-direktivet bygger på utgör i sig en kodifiering av ICAOs riktlinjer på området, nämligen att flygplatsavgifter ska vara icke-diskriminerande, relevanta, objektiva och redovisas på ett öppet sätt. Enligt direktivet ska flygplatsavgiften motsvaras av de faktiska kostnader som flygplatsen har för att tillhandahålla faciliteter och tjänster för civil luftfart. Även om man då håller sig inom ramen för flygplatsens kostnader, eller närmare bestämt start- och landningsavgift som är något snävare, är frågan om en miljödiffertering ryms inom detsamma då den miljöpåverkan som ett luftfartyg har inte utgör en faktisk kostnad för flygplatsen som sådan. Direktivet ger möjligheter att differentiera avgifterna för frågor av allmänt och generellt intresse. Frågan är dock om detta initiativ ryms inom ramen för

¹ LFVs referens Ä-2020-012723 samt D-2020-213648.

regelverket om flygplatsavgift och LFV ser samma frågeställning som TS, det vill säga att bland annat ICAO kan komma att ha synpunkter på utformningen.

I övrigt så instämmer LFV i TS konsekvensutredning, bland annat att det kan finnas risk för att EU kommissionen får ta emot klagomål om diskriminering i fråga om startavgifter.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ann Persson Grivas efter föredragning i koncernledningen av juristen Sofia Bergenbrant. I handläggningen av ärendet har även chefsjurist Petra Sernulf deltagit.